

เมียฝรั่งในอีสาน - เสียง (จากสาว) อีสานที่ขอชี้ชะตา

ตัวเอง (4)

written by พิณทอง เล่ห์กัณฑ์ | สิงหาคม 26, 2020

พิณทอง เล่ห์กัณฑ์ เรื่อง

หลายคนคงจำบทความของ เพ็ญศรี เผ่าเหลืองทอง ชื่อ “อุปนิสัยที่ชี้ชะตากรรม” ตีพิมพ์ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ฉบับวันที่ 13 – 19 ธันวาคม 2562 เผยแพร่วันอาทิตย์ที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2562

บทความดังกล่าวมีเนื้อหาพาดพิงผู้หญิงอีสานในมุมมองหมิ่นเหยียดหยามศักดิ์ศรีลูกผู้หญิงอีสาน โดยเฉพาะผู้หญิงอีสานที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ หรือที่เรียกว่า เมียฝรั่ง และยังหมายรวมถึงเผ่าพันธุ์คนในภาคอีสานโดยรวม จนทำให้เกิดกระแสต่อต้านมติชนและเพ็ญศรี มีการทำแคมเปญรณรงค์ผ่านเว็บไซต์ [Change.org](https://www.change.org) ให้เครือข่ายมติชนและเพ็ญศรีออกมาขอโทษคนอีสาน

ส่วนตัว นอกจากทำช่องยูทูปพูดถึงเรื่องสิทธิผู้หญิงอีสานและร่วมขับเคลื่อนงานเครือข่ายผู้หญิงอีสานแล้ว ดิฉันยังได้เป็น [โจทก์ยื่นฟ้อง](#) ร้องนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์และเพ็ญศรี เผ่าเหลืองทอง ที่ศาลอาญาจังหวัดขอนแก่น ในข้อกล่าวหาว่าดูหมิ่นเหยียดหยามศักดิ์ศรีผู้หญิงอีสานเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 ที่ผ่านมา

ต่อมาศาลชั้นต้นไม่รับฟ้อง ด้วยเหตุผลทางข้อกฎหมายที่ว่า ในบทความไม่ได้ระบุตัวบุคคลเป็นใครโดยเฉพาะเจาะจง จึงเอาผิดไม่ได้ ทางเรา (พิณทอง เล่ห์กัณฑ์ กับนายคัมพงษ์ ภูมิภูเขียว) จึงยื่นอุทธรณ์ ซึ่งตอนนี้ก็ยังไม่รู้ว่าจะมีคำตอบอย่างไร

ส่วนตัว เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากจังหวัดขอนแก่นแล้ว ก็เข้ากรุงเทพฯ ไปเรียนหนังสือในระดับมหาวิทยาลัย ก็มีประสบการณ์ของการเป็นสาวอีสานไปใช้ชีวิตนักศึกษาในเมืองกรุงเทพฯ แถวหน้ารามฯ เมื่อช่วงปี พ.ศ. 2535 ซึ่งเชื่อว่า คนอีสานส่วนใหญ่ (อย่างน้อยก็ในวัยเดียวกับดิฉัน) น่าจะมีประสบการณ์ร่วมจากการฟังถ้อยคำจาก

ปากผู้คนที่ทำให้เห็นถึงความแตกต่างของแหล่งที่มาไม่มากนักน้อย :

“คนอีสานหน้าเหลี่ยม กรามใหญ่ เพราะกินข้าวเหนียวเยอะ” ถ้าในมุมที่หน้าเอ็นดูหน่อย ก็จะเป็น “คนอีสานเป็นคนชื่อ (ที่ไม่ได้หมายถึงความซื่อสัตย์) น่ารักดี”

“กินส้มตำปลาร้า เดี่ยวก็ตั้งยุบหรือ” “ในปลาร้ามีสารละลายตั้ง” “ผู้คนอดอยาก กินดินกินโคลน กินแมงต่างๆ” “กินอาหารดิบ ลาบ ก้อย ซกเล็ก” “สกปรก” “ไม่ได้เรียนหนังสือ” “การศึกษาต่ำ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้”

คำล้อเลียนดังกล่าวเป็นแค่ตัวอย่างเล็กๆ น้อยๆ พอให้เห็นภาพว่า ถ้าพูดถึงคนอีสาน คุณจะนึกถึงอะไร คีย์เวิร์ดมันก็จะประมาณ “เว้าลาว” “ชื่อ” “ข้าวเหนียว” “ปลาร้า ส้มตำ” “หน้าเหลี่ยม” “กรามใหญ่” “ตั้งยุบ” รวมถึงภาพคนใช้คนสวนในละครโทรทัศน์แทบทุกช่อง

ถ้าพูดถึงสภาพภูมิประเทศภูมิอากาศของภาคอีสานล่ะ “ร้อน” “แห้งแล้ง” “ดินแตกกระแหง” “ฝุ่นคลุ้งไปตามถนนที่รถวิ่งผ่าน” “ถนนลูกรัง” “ไม่มีต้นไม้สีเขียวเลย”

พอพูดถึงผู้หญิงอีสานล่ะ “ผิวเข้ม หรือบางที่ถูกล้อว่าอึดดำ” “หน้าเหลี่ยม” “ตั้งเหมบ” “จมูกบาน” “ผมหยิกหรือหยักศก” “ปากกว้าง” และตามมาด้วยความเป็น “เมียฝรั่ง”

คำถามว่า ทำไมคนจากภาคอื่น โดยเฉพาะคนกรุงเทพฯ (ภาคกลาง) จึงมีภาพจำแบบนี้มานานแสนนาน เป็นสิบเป็นร้อยปี แล้วทำไมภาพลักษณ์แบบนี้จึงมีความหมายว่า “ซี้เหร่” “ไม่สวย” “น่าอาย” “ต่ำต้อย” “ผู้ชายไทยไม่เอา” และถูกล้อเลียนความเป็นลาวอีสาน ทำให้หลายคนไม่กล้าบอกว่ามาจากจังหวัดในภาคอีสาน และไม่กล้าพูดภาษาท้องถิ่น

เพราะฉะนั้น การลุกขึ้นมามีปากมีเสียงตอบโต้การดูหมิ่นเหยียดหยามความเป็นคนอีสานจากคนภาคอื่นของดิฉันในครั้งนี้ จึงไม่ใช่ครั้งแรก เพียงแต่ก่อนหน้านี้เป็นตอบโต้ต่อหน้าและในระดับปัจเจก เป็นคนละบริบทกับเหตุการณ์ครั้งนี้ที่เกิดจากการเผยแพร่บทความของสื่อระดับชาติ จากนักเขียนผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นชนชั้นระดับบนของสังคม มีการศึกษาสูง เรียนจบจากมหาวิทยาลัยชื่อดัง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีชื่อเสียงในวงการงานเขียน งานโฆษณา และมีคนรับใช้ที่เป็นคนอีสาน

ณ วันนี้ จึงอยากจะสื่อสารกับคนนอกภาคอีสานอย่างนั้นะคะว่า

1.ภาคอีสาน ไม่ได้มีเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ลาว ภาคอีสานยังมีกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ด้วย เช่น เขมร ส่วย กวย ญ้อ ภูไท แขก เจ๊ก ญวน เป็นต้น และที่ดิฉันไม่ทราบก็น่าจะมีอีกเยอะ แต่เวลาคนอื่นเรียกคนอีสานว่า “ลาว” มันจึงไม่ได้หมายถึงชาติพันธุ์ แต่มันออกไปทาง โง่ เชื้อ เชย เจ้ม บ้านนอก ไม่พัฒนา ไม่ทันสมัย อะไรแบบนั้น

หรือแม้กระทั่งคำว่า “เสี่ยว” ในภาษาลาว ซึ่งหมายถึง ความผูกพันแน่นแฟ้น เพื่อนรักเพื่อนตาย แต่พอคนภาคอื่น

ใช้ มันกลับหมายถึง ความเซย ความเฉิม เช่น “ทำไมแกแต่งตัวเสียวจังเลย” หรือ “ไอ้หน้าเสียวเอ้ย” หรือหมายถึง ไอ้หน้าลาว ซึ่งหมายถึง “กรรมใหญ่ ตั้งยุบ” นั่นเอง

2.ภาคอีสาน ก็มีฤดูฝน มีต้นไม้ใบหญ้าสีเขียวเหมือนกับภาคอื่นๆ

3.ปัจจุบันภาคอีสานเปลี่ยนไปมากหรือเกือบจะไม่เหมือนชุดภาพจำเดิมๆ ของหลายๆ คนแล้ว ภาคอีสานมีคนที่ยื่นจบปริญญาตรี – เอก เหมือนกับคนกรุงเทพฯ และภาคอื่นๆ มีถนนหนทางที่สะดวกเข้าถึงเกือบทุกพื้นที่ ซึ่งก็เหมือนกับภาคอื่นๆ มีมหาวิทยาลัยใหญ่และมีคุณภาพระดับ International อยู่หลายที่ มีโรงพยาบาลใหญ่ๆ ทันสมัยอยู่เกือบทุกจังหวัด คนอีสานมีความสนใจและมีความคิดก้าวหน้าทางการเมืองมากมาย และผู้หญิงอีสานก็เป็นแถวหน้าในการพัฒนาและการเคลื่อนไหวสร้างการเปลี่ยนแปลงสังคมอยู่เกือบจะทุกที่ทุกชุมชน

4.ผู้หญิงอีสานที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ ก็เข้าถึงการศึกษาและส่งเสริมลูกหลานเรียนหนังสือ คนอีสานและผู้หญิงอีสานก็เสียภาษีช่วยรัฐผ่านการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค ไม่ต่างจากคนภาคอื่น

5.ผู้หญิงอีสาน ก็รักศักดิ์ศรีเหมือนกับคนภาคอื่น การตัดสินใจแต่งงานกับชาวต่างชาติ ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม เป็นสิทธิของพวกเธอร้อยเปอร์เซ็นต์ และไม่ควรมีใครมาใช้เรื่องนี้ในการตัดสินการกระทำของพวกเธอว่าดีหรือชั่ว เพราะ “คนที่แต่งงานกับชาวต่างชาติไม่ใช่อาชญากร”

นี่เป็นแค่บางส่วนที่อยากสื่อสารให้คนภาคอื่น (ที่ยังงมโข่งอยู่ในโลกส่วนตัว!) ได้รับความรู้ แต่ยังมีอีกมากมายหลายล้านจุดของความเป็นอีสานที่ยังไม่สามารถสาธยายได้หมดในหน้ากระดาษนี้ ถ้าคุณยังไม่เปิดใจยอมรับว่าโลกหมุนเร็ว และคนอีสานได้เปลี่ยนแปลงไปมากแล้ว ตัวคุณนั่นเองที่จะตกขอบโลก

และอยากสื่อสารไปถึงรัฐส่วนกลางด้วยว่า ต่อไปนี้ “คนอีสานจะกำหนดอนาคตตนเอง ด้วยการส่งเสียงของคนอีสานผ่านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ”

หมายเหตุ: ความคิดเห็นหรือมุมมองต่างๆ ที่ปรากฏบนเว็บไซต์เดอะอีสานเรคคอร์ด เป็นข้อคิดเห็นของผู้เขียน ซึ่งไม่ได้เป็นมุมมองหรือความคิดเห็นของกองบรรณาธิการเดอะอีสานเรคคอร์ด